

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Minister Kultury  
i Dziedzictwa Narodowego

*Bogdan Zdrojewski*

*Szanowni Państwo,*

dziś, w rocznicę wyzwolenia niemieckiego nazistowskiego obozu Auschwitz-Birkenau, czcimy pamięć tych, którzy przetrwali i wrócili do świata z bagażem traumatycznych doświadczeń, przy których błędnie każdy dający się wyobrazić i wyrazić koszmar. Czcimy pamięć ponad miliona ludzi, którym odebrano prawo do życia, a których prochy spoczywają na największym zbiorowym cmentarzu w historii.

Zbrodnia dokonana w Auschwitz i tragedia tam pomordowanych nie dają się zamknąć w archiwach, na kartach monografii historycznych, czy nawet we wspomnieniach i relacjach naocznych świadków. Ciężaru tej grozy nie wytrzymują żadne dostępne człowiekowi formy przechowywania i przekazywania wiedzy o przeszłości. Należy jednak doceniać wszelkie inicjatywy przywołujące echa tych wydarzeń, takie jak choćby wystawa *Forbidden Art*, gdyż stanowią one dla ludzkości ostrzeżenie przed ponownym obłędem.

My wszyscy, którym dane jest żyć po 27 stycznia 1945 r. mamy moralny obowiązek „nigdy nie zapomnieć”. Tym bardziej docenić trzeba codzienny trud muzealników, którzy tematyce Auschwitz-Birkenau i pielęgnowaniu pamięci o nim poświęcili zawodowe życie, energię i pasję.

Oddajmy w ciszy i skupieniu hołd ofiarom, nigdy nie zapomnijmy o gehennie i Zagładzie Żydów, o cierpieniu i eksterminacji Polaków, Rosjan, Romów i Sinti, niemal wszystkich narodów Europy. Ich pamięć, ich los, to nasze dziedzictwo.



**Organizatorzy i Uczestnicy**  
**uroczystości 69. rocznicy wyzwolenia Auschwitz**  
**Polska Misja przy Zespole Szkół w Orchard Lake**

Warszawa, 27 stycznia 2014 r.